

Til lovforslag nr. L 141. Betænkning afgivet af boligudvalget den 23. maj 1986

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af lov om individuel boligstøtte, om ændring af lov om byfornyelse og boligforbedring og om ændring af ligningsloven

Udvalget har behandlet lovforslaget i en række møder og har modtaget mundtlige og/eller skriftlige henvendelser fra:

Bolig-, Motor- og Hjælpemiddeludvalget,
Brabrand Boligforening,
Byfornylsesselskabet Danmark S.m.b.A.,
Lejernes Landsorganisation, Kreds 11, Kø-
benhavns amt,
Lejernes Landsorganisation, Randers afde-
ling,
Lejernes Landsorganisation og
Omsorgs Organisationernes Samråd.

Der er af boligministeren stillet ændringsforslag, hvorom henvises til de ledsagende bemærkninger.

Boligministeren har oplyst, at de i lovforslaget foreslåede ændrede satser i § 34 a alene er gældende i 1987.

Efter 1987 indtræder således igen den automatiske regulering af satserne efter pris- og lønudviklingen, men det bemærkes, at regeringen i begyndelsen af næste folketingsår vil fremsætte forslag til regulering af boligstøtten efter 1987.

Vedrørende den foreslåede nye § 64 a, hvorefter boligministeren bemyndiges til at fastsætte regler om beregning af boligens bruttoetageareal, har ministeren over for udvalget tilkendegivet, at man ved fastsættelsen af sådanne bestemmelser vil følge de retningslinjer, der er fastlagt i den med hjemmel i lejelovgivningen udstedte bekendtgørelse nr. 311 af 27. juni 1983 om beregning af arealet af boliger og erhvervslokaler.

Herefter indstiller et *flertal* (udvalget med undtagelse af socialistisk folkepartis medlemmer) lovforslaget til *vedtagelse* med de stillede ændringsforslag.

Et *mindretal inden for flertallet* (socialdemokratiets medlemmer af udvalget) har bemærket, at boligministeren i nærværende betænkning har oplyst, at regeringen i begyndelsen af næste folketingsår vil fremsætte forslag til regulering af boligstøtten efter 1987.

Socialdemokratiet ønsker den automatiske regulering af satserne efter pris- og lønudviklingen genindført og vil derfor modsætte sig ethvert forsøg fra regeringen på at forhindre dette.

Et *mindretal* (socialistisk folkepartis medlemmer af udvalget) vil redegøre for sin stilling ved lovforslagets 2. behandling.

Ændringsforslag

Af *boligministeren*, tiltrådt af et *flertal* (udvalget med undtagelse af SF):

Til § 1

1) Nr. 5 udgår.

2) Nr. 8 affattes således:

»8. § 11, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Opvarmes lejligheden udelukkende med el eller gas, eller opvarmes lejligheden fra et kollektivt varmforsyningsanlæg, og betaler lejerens ud over lejen den fulde udgift hertil, forhøjes lejen ved opgørelse af boligudgiften med 9,75 kr. pr. m² bruttoetageareal, jfr. § 34, stk. 3. Ved fremleje, fremlån eller udleje af en del af lejligheden fradrages der ved fastsættelse af bruttoetagearealet et areal, der svarer til den forholdsmæssige del af arealet for hele lejligheden efter antallet af værelser.«

3) I den under nr. 9 foreslåede nye § 17 a udgår i nr. 1 »eller« samt nr. 2.

4) Nr. 10 affattes således:

»10. I § 18, stk. 1, ændres »stk. 3« til: »stk. 4«.

5) I det under nr. 14 foreslåede nye kapitel 4 a affattes § 23 c således:

»§ 23 c. Ved beregning af boligstøtte efter § 23 b nedsættes den boligudgift, der er opgjort efter kapitel 2 eller 3, i henhold til reglen i stk. 2, såfremt boligens bruttoetageareal overstiger 65 m² for én person i husstanden og 20 m² pr. person herudover.

Stk. 2. Ved opgørelsen medregnes for én person boligudgiften pr. m² bruttoetageareal for 65 m². For hver af de øvrige personer i husstanden medregnes m²-udgiften for 20 m² bruttoetageareal. For de følgende 20 m² medregnes 75 pct. af m²-udgiften, og for yderligere 20 m² medregnes 50 pct.

Stk. 3. Såfremt nogen af husstandsmedlemmerne er stærkt bevægelseshæmmede og boligen er egnet herfor, medregnes ved opgørelsen for én person boligudgiften pr. m² bruttoetageareal for 75 m². Stk. 2, 2. og 3. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Såfremt et eller flere værelser fremlejes, fremlånes, udlejes eller anvendes til erhvervsformål, fradrages der ved beregningen et beløb i boligudgiften efter stk. 1-3, der mindst skal svare til den forholdsmæssige del af lejen efter antallet af værelser i lejligheden.«

6) Nr. 15 affattes således:

»15. § 24 affattes således:

»§ 24. En lejer, som på grundlag af en godkendt saneringsplan, en beslutning efter lov om byfornyelse og boligforbedring eller efter lov om boligtilsyn har ret til og får anvist en erstatningsbolig, kan kræve boligsikring svarende til forskellen mellem hidtidige leje og den til enhver tid gældende leje i den overtagne lejlighed.

Stk. 2. Såfremt genhusning sker i en lejlighed med flere værelser end den hidtidige, og såfremt lejlighedens værelsesantal samtidig overstiger antallet af personer i husstanden med mere end ét, nedsættes lejen med et fradrag for de overskydende værelser efter antallet af værelser. Antallet af værelser opgøres efter reglerne i § 19, stk. 2-4.

Stk. 3. Har en lejer, der har krav på at få anvist en erstatningsbolig på grund af omstændigheder som anført i stk. 1, selv skaffet sig anden bolig, skal kommunalbestyrelsen yde boligsikring efter stk. 1, såfremt lejligheden skønnes passende efter boligtagerens økonomi og familieforhold og kommunalbestyrelsen finder det rimeligt.

Stk. 4. En lejer, hvis lejlighed forbedres i henhold til en godkendt saneringsplan eller efter en beslutning i medfør af lov om byfornyelse og boligforbedring, har ret til boligsikring efter reglerne i stk. 1.

Stk. 5. Boligsikring efter stk. 1 nedsættes hvert år med 10 pct. af forskellen mellem lejen i den lejlighed, lejerens beboede, indtil der blev anvist erstatningsbolig eller forbedringsforhøjelsen trådte i kraft, og den til enhver tid gældende leje, såfremt lejen på genhusningstidspunktet overstiger ¼ af lejerens husstandsindkomst, jfr. § 7. I andre tilfælde nedsættes boligsikringen med 20 pct. pr. år. Lejerens kan ikke længere kræve boligsikring efter stk. 1, når tilsvarende eller større boligstøtte kan opnås efter kapitel 4 eller 4 a.

Stk. 6. Udgiften til leje kan ikke ved boligsikring efter stk. 1 nedbringes til mindre end den hidtidige leje efter fradrag af boligstøtte og ikke til mindre end 4.100 kr., jfr. § 34, stk. 1, nr. 7.

Stk. 7. §§ 21-23 finder tilsvarende anvendelse.«

7) I den under nr. 17 foreslåede nye § 24 b, affattes stk. 5, således:

»Stk. 5. §§ 21-23 og § 24, stk. 5, 3. pkt., og stk. 6, finder tilsvarende anvendelse.«

8) Nr. 19 affattes således:

»19. I § 25, stk. 1, 1. pkt., ændres »§ 58« til:
»kapitel X«.

9) Den under nr. 20 foreslåede affattelse af § 25, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Boligsikringen nedsættes hvert år med 10 pct. af den boligsikring efter stk. 1, som boligsikringsmodtageren er berettiget til på ikrafttrædelsestidspunktet for lejeforhøjelsen, såfremt lejen på dette tidspunkt overstiger ¼ af lejerens husstandsindkomst, jfr. § 7. I andre tilfælde nedsættes boligsikringen med 20 pct. pr. år. Nedsættelsestidspunktet beregnes i forhold til ikrafttrædelsestidspunktet for den første lejeforhøjelse, som berettiger til forbedringsboligsikring. §§ 21–23 og § 24, stk. 6, finder tilsvarende anvendelse.«

10) I den under nr. 22 foreslåede affattelse af § 25, stk. 7, ændres »§ 24, stk. 6–9,« til: »§ 24, stk. 5, 3. pkt., og stk. 6.«

11) Nr. 28 affattes således:

»28. I § 34, stk. 1, nr. 7, ændres »stk. 5« til:
»stk. 6.«

12) I den under nr. 29 foreslåede affattelse af et nyt stk. 3 i § 34 ændres »9 kr.« til:
»9,75 kr.«

13) Efter nr. 29 indsættes som nye numre:

»01. § 34 a affattes således:

»§ 34 a. Den regulering af boligsikring og boligydelse, der efter § 34, stk. 1 og 3, og § 62, stk. 2, skal finde sted på grundlag af reguleringspristallet for juli 1986, bortfalder. I stedet fastsættes de i § 34, stk. 1, nr. 1–9, og stk. 3, samt § 62, stk. 1, nævnte beløb således:

- 1) Fradragsbeløbet i et barns indkomst: 10.300 kr., jfr. § 7, stk. 4.
- 2) Fradragsbeløbet pr. barn i husstandsindkomsten: 10.800 kr., jfr. § 7, stk. 6.
- 3) Standardbeløb for udgifter til drift og vedligeholdelse: 5.900 kr., jfr. § 14, stk. 1, nr. 2.
- 4) Grænsebeløbets minimumsbeløb: 6.300 kr., jfr. § 18, stk. 1.
- 5) Maksimumsbeløbet for den årlige boligudgift: 41.100 kr., jfr. § 21, 1. pkt.
Med 1 barn 43.300 kr.

Med 2 børn 45.300 kr.
Med 3 børn 47.400 kr.
Med 4 og flere børn 49.400 kr.
jfr. § 21, 2. pkt.

- 6) Maksimumsbeløbet for den årlige boligstøtte: 21.696 kr., jfr. § 22, 1. pkt.
Med 4 eller flere børn: 27.204 kr., jfr. § 22, 2. pkt.
- 7) Mindstebeløbet for den årlige egenbetaling: 6.300 kr., jfr. § 24, stk. 6.
- 8) Minimumsbeløbet for boligsikring og for boligydelse i form af tilskud: 732 kr., jfr. § 29.
- 9) Minimumsbeløb for boligydelse i form af lån: 1.296 kr., jfr. § 30.
- 10) Varmetillæg: 15 kr., jfr. § 11, stk. 4.
- 11) Minimum for pensionistens årlige huslejeudgift, jfr. § 59, stk. 2, udgør 3.100 kr., hvis kommunen betaler for lejlighedens opvarmning, og 2.400 kr., hvis pensionisten betaler for lejlighedens opvarmning.
- 12) Maksimum for husstandsindkomsten i pensionistboliger: 103.100 kr., jfr. § 59, stk. 3.

Stk. 2. Den regulering af boligsikring og boligydelse, der efter § 34, stk. 4, skal finde sted på grundlag af timelønsindeksen for marts måned 1986, bortfalder. I stedet fastsættes den i § 18, stk. 1, nævnte indkomstgrænse til 111.500 kr. i 1987.«

02. § 34 b ophæves.«

14) Nr. 36 udgår.

15) Nr. 40 udgår.

16) Efter nr. 40 indsættes som nyt nummer:

»03. § 62, stk. 3, ophæves.«

17) Nr. 41 udgår.

18) Nr. 45 affattes således:

»45. § 64, stk. 1, affattes således:

»Kommunen afholder de udgifter, der er forbundet med administrationen af reglerne om boligstøtte. Staten refunderer kommunens udgifter til boligsikring med 40 pct. og udgifterne til boligydelse samt boligstøtte til kommunale pensionistboliger med 75 pct. Tilskud ydet i medfør af § 24 b refunderes af staten med 50 pct. Kommunerne indbetaler

Bet. o. lovf. vedr. individuel boligstøtte m.m.

til staten de beløb, der er modtaget som tilbagebetaling af lån.««

Til § 4

19) Stk. 2 og 3 udgår.

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 2-4.

Bemærkninger

Almindelige bemærkninger vedrørende ændringsforslagenes økonomiske konsekvenser

Ændringsforslag nr. 2 vedrørende varmetilskud på kr. 9,75 (1980-priser) pr. m² til el- og gasopvarmede lejligheder samt til lejligheder med kollektiv varmforsyning vil i forhold til det i L 141 foreslåede tilskud på kr. 9,00 (1980-priser) pr. m² medføre begrænsede

merudgifter i 1987.

Ændringsforslag nr. 5 omhandler beregning af boligstøtte på grundlag af boligens areal. Med den her foreslåede ordning ydes der fuld boligstøtte til et bruttoetageareal på 65 m² – i stedet for de i lovforslaget foreslåede 60 m² – for én person i husstanden og 20 m² pr. person herudover. For overskydende arealer, i forhold til antallet af husstandsmedlemmer, medregnes 75 pct. af boligudgiften for de første 20 m² og 50 pct. for de efterfølgende 20 m².

På grundlag af en forudsætning om, at antallet af boligsikringsmodtagere stiger med ca. 4,5 pct. årligt, mens antallet af boligydelsesmodtagere stiger med ca. 5,5 pct., kan det groft anslås, at forslaget vil medføre nedestående besparelser i forhold til gældende lovgivning (januar 1985-prisniveau).

Tabel 1: Skønnede besparelser 1987-1990. Mill. kr.

	1987		1988		1989		1990	
	I alt	Heraf staten	I alt	Heraf staten	I alt	Heraf staten	I alt	Heraf staten
Boligydelse	2,5	2	5	4	8	6	11	8
Boligsikring	7,5	3	15	6	22	9	29	12
I alt	10	5	20	10	30	15	40	20

Ved beregningen er det yderligere antaget, at udskiftningen blandt boligsikringsmodtagere udgør 30 pct. om året, mens udskiftningen blandt boligydelsesmodtagere udgør 10 pct. årligt. Endvidere er det yderst vanskeligt, at skønne over de udgiftsmæssige konsekvenser af en ændret adfærd hos såvel bygherrer som boligtagere. Endelig er der ved beregningen taget udgangspunkt i en samtidig forhøjelse af satserne i 1987 svarende til ændringsforslag nr. 11.

Ændringsforslag nr. 11 vedrørende satserne for boligsikring og boligydelse i 1987 indebærer en stigning i satserne fra 1986 til 1987 på ca. 14 pct. for boligsikring og ca. 11 pct. for boligydelse. Denne ændring kan i 1987 med nogen usikkerhed skønnes at medføre forbedringer på boligstøtteområdet på godt 50 mill. kr. for boligsikring og knap 50 mill. kr. for boligydelse.

Herudover vil der som følge af ændringsforslaget fremkomme besparelser på socialministeriets budget, idet satsændringen vil medføre, at en større del af bistandshjælpsmodtagernes boligudgift vil blive dækket via individuel boligstøtte.

Antallet af helårsmodtagere af bistandshjælp kan på grundlag af oplysninger om antallet af modtagere samt støtteperiodens længde opgøres til at udgøre ca. 110.000 familier, heraf var ca. 30 pct. familier med børn. På baggrund af bistandslovens satser for udbetaling af bistandshjælp samt en forudsætning om, at hovedparten af disse modtagere er bosat i nyere almennyttigt byggeri, må det anslås, at besparelsen på socialministeriets budget vil være i størrelsesordenen 15 mill. kr. i 1987.

Bemærkninger til de enkelte ændringsforslag

Til nr. 1

Ændringen indebærer, at de foreslåede gunstigere beregningsregler for børnerige familier ikke gennemføres.

Til nr. 2

Da det ikke af BBR-registret fremgår, hvor store de enkelte værelser er i en bolig, er det nødvendigt ved beregningen af varmetillægget at foretage en reduktion af arealet i tilfælde af fremleje, fremlån m.v. på grundlag af værelsesantallet. Samtidig foreslås lejetillægget (når enhver varmeudgift betales over varmeregnskabet) forhøjet til 9,75 kr.

Til nr. 3

Ansøgere, der berettiget oppebærer boligstøtte ved udgangen af 1986, vil, uanset de flytter eller skifter ydelsesform, f.eks. går fra boligsikring til boligydelse, fremdeles oppebære støtte efter lovens kapitel 4 og således ikke blive omfattet af de i kapitel 4 a indeholdte regler om beregning af boligstøtte med udgangspunkt i lejlighedens bruttoetageareal.

Til nr. 5

For husstande, der omfattes af kapitel 4 a, foreslås, at der først skal ske nedsættelse af den boligudgift, der danner udgangspunkt ved beregning af bruttoetagearealet, såfremt boligens bruttoetageareal overstiger 65 m² for én person i husstanden og 20 m² pr. person herudover. For det areal, som er overskydende i forholdet til antallet af husstandsmedlemmer, medregnes 75 pct. af boligudgiften vedrørende de første 20 overskydende m², mens de følgende 20 m² medregnes med 50 pct.

Til nr. 6

Det foreslås, at reglerne i kapitel 4 a om opgørelse af boligudgiften på grundlag af bruttoetagearealet sammenholdt med antallet af personer i husstanden ikke finder anvendelse i de tilfælde, hvor en lejer bliver omfattet af en saneringsplan eller byfornyelsesbeslutning/boligforbedringsbeslutning m.v.

Endvidere foreslås det, at boligsikring i sanerings- og byfornyelsestilfælde som hidtil aftrappes over enten 5 eller 10 år afhængig af husstandsindkomstens forhold til lejen på det tidspunkt, hvor genhusningen sker eller lejeforhøjelsen træder i kraft.

Endelig foreslås det, at der – som efter den gældende lovtæst – ikke bliver valgmulighed mellem boligstøtte efter kapitel 4/kapitel 4 a og sanerings- og byfornyelsesboligsikring. Lejeren vil ved ansøgning om boligstøtte få den ydelse, der er gunstigst på det tidspunkt, hvor sanerings- eller byfornyelsesprojektet er gennemført og der søges om boligstøtte. Hvis det gunstigste er almindelig boligstøtte, har lejeren ikke ved senere indkomstændringer mulighed for at få støtte efter § 24. Der er heller ikke mulighed for genindtræden i støtte efter § 24, hvis lejeren under aftrapningen af denne støtte glider over på boligstøtte efter lovens almindelige regler.

Til nr. 7

Det foreslås, at reglerne i kapitel 4 a ikke finder anvendelse i de tilfælde, hvor en andelshaver, en lejer af en beboelseslejlighed eller en ejer, som ikke kan få boligstøtte efter § 24, bliver omfattet af en saneringsplan eller en beslutning efter byfornyelsesloven.

Til nr. 8 og 9

Det foreslås, at hidtidige regler om beregning af boligstøtte i forbedringstilfælde opretholdes, således at boligudgiften ikke opgøres på grundlag af en arealberegning efter kapitel 4 a, og således at aftrapningen af ydelsen kan ske over 5 eller 10 år, afhængig af husstandsindkomstens størrelse i forhold til lejens størrelse på det tidspunkt, hvor lejeforhøjelsen træder i kraft.

Til nr. 10 og 11

Ændringerne er redaktionelle.

Til nr. 12

Ændringen er en konsekvens af den under nr. 2 foreslåede ændring.

Til nr. 13 og 16

Det foreslås, at der for 1987 ikke sker en egentlig beregning af de i § 34 nævnte beløb på grundlag af henholdsvis pristal og time-lønsindeks. I stedet fastsættes de forskellige maksimums- og minimumsbeløb til faste beløb i 1987.

Samtidig foreslås § 34 b og § 62, stk. 3, ophævet, da bestemmelserne efter deres indhold ikke har virkning ud over 1986.

Til nr. 14, 15 og 17

Det foreslås, at de nævnte bestemmelser udgår, idet de forudsatte gennemførelse af en lovgivning om ældreboliger.

Til nr. 18

Det foreslås, at kun den del af bestemmelsen, der overføres fra byfornyelsesloven, opretholdes, idet en ændret refusion på boligydelse skal ses i sammenhæng med de generelle tilskud, staten yder kommunerne.

Til nr. 19

§ 4, stk. 2, udgår i konsekvens af, at nr. 45 delvis udgår, og stk. 3 udgår i konsekvens af det under nr. 6 stillede ændringsforslag, hvorefter aftrapningen af sanerings- og byfornyelsesboligsikring skal være som hidtil.

Agnete Laustsen (KF) Birgit Fogh-Andersen (KF) Svend Åge Petersen (KF)

Merete Aarup (KF) Bente Nielsen (V) nfm. Helge Sander (V) Birgith Mogensen (CD)

Arne Bjerregaard (KrF) Svend Andersen (S) Bakholt (S) Baadsgaard (S)

Knud Damgaard (S) fmd. Torben Lund (S) Lissa Mathiasen (S) Ruth Olsen (SF)

Pelle Voigt (SF) Estrup (RV)

Partierne VS, FP og FD havde ikke medlemmer i udvalget.